

Glostrup 12. august 2009

Hørings svar vedr. "Lov om ændring af lov om fremme af besparelser i energiforbruget og ophævelse af lov om Elsparefonden (oprettelse af Center for Energibesparelser)"

Energiforum Danmark takker for lejligheden til at kommentere ovennævnt lovforslag.

Vores kommentarer er delt i to; en række generelle bemærkninger og enkelte detail-kommentarer.

Generelle bemærkninger

Energiforum Danmark er meget positiv over for tanken om en samlet koordineret energispareindsats, der proaktivt inddrager områder, som har været forsømt i den hidtidige indsats, f.eks. varmebesparelser i eksisterende bygninger, energibesparelser i industrien samt energibesparelser i handel og service. En samlet enhed for Energibesparelser kan, under de rette forudsætninger, blive den enhed der sikrer en sådan indsats.

Energiforum Danmark mener imidlertid, at to grundlæggende forudsætninger skal være opfyldt, hvis den fremtidige samlede indsats skal have den nødvendige gennemslagskraft:

1) En udvidelse af indsatsen må ledsages af en udvidelse af budgettet. I modsat fald vil der være tale om en nedprioritering af indsatsen for elbesparelser, hvis de midler som hidtil alene er gået til det store arbejde med elbesparelser, også skal dække udgiften til at sætte fokus på og opnå resultater med energibesparelser i bygninger, industri og handel og service.

2) En samlet enhed for energibesparelser bør have den samme selvstændighed i forhold til klima- og energiministeriet, som Elsparefonden har i dag. Det har været helt afgørende for Elsparefondens succes at den har kunnet agere uafhængigt af det ministerielle system og har kunnet tage utraditionelle midler i brug, som man normalt ikke ser fra ministerier og styrelser. Nogle af Elsparefondens tiltag har i første omgang vakt utilfredshed hos visse aktører, fordi det har brudt med gængse forestillinger og hævdundne principper, men er blevet succes'er med stor effekt. Uafhængige analyser har dokumenteret, at Elsparefonden med dens nuværende selvstændige organisering nyder anerkendelse og har stor værdi for både forbrugere og samarbejdspartnere. En selvstændig organisering vil afskærme ministeren imod evt. kritik af kampagneform og samarbejdsrelationer, hvilket kan være vigtigt for såvel det ministerielle system som den fremtidige enheds råderum og dermed gennemslagskraft. Enhedens uafhængighed kan sikres ved, at enhedens sekretariat refererer til og etableres af bestyrelsen på samme måde, som det af lov om Elsparefonden (1996) fremgik: "Bestyrelsen etablerer et selvstændigt sekretariat".

Lovforslaget henviser i stedet til modellen for organisering af udviklings- og demonstrationsprogrammet EUDP, der forvaltes og er etableret i tilknytning til myndighederne. Det finder Energiforum Danmark uensigtsmæssigt, da denne model gør det sværere at opretholde det ønskede armslængde princip i fht. myndighedsopgaverne, samt at opretholde en stærk og selvstændig profil. Forslagets formulering om et "selvstændigt center ...i tilknytning til Energistyrelsen" er selvmodsigende.

Fond eller center?

Energiforum Danmark finder, det er vigtigt at fastholde det værdifulde brand, som Elsparefonden har opbygget, og som har opnået meget stor udbredelse og ry for troværdighed og positiv værdi. Det er klart, at navnet skal ændres, i og med man udvider aktiviteterne til at omfatte varme såvel som el. Energiforum Danmark mener, at det vil være hensigtsmæssigt at lave en begrænset navneskifte og foreslår at det bliver 'Energisparefonden'. Dermed kan man bygge videre på det store kendskab, der er i befolkningen til Elsparefonden. Ved at foreslå lov om Elsparefonden ophævet frem for at foreslå denne ændret, signaleres, at man så at sige agter at kaste barnet ud med badevandet, hvilket Energiforum Danmark i givet fald må beklage. At operere med en fond i stedet for et center signalerer også en større uafhængighed.

Videreførelse af væsentlige aktiviteter i Elsparefonden

Samtidig er der en række vigtige aktiviteter, som bør fortsættes i en udvidet energisparefond:

- 1) De såkaldte kurveknækeraftaler, som Elsparefonden har indgået med ca. halvdelen af kommunerne, statsinstitutioner mv., de har stor effekt med hensyn til en politisk prioritering af reduktion slutforbruget af el. Vi anbefaler, at en ny enhed for energibesparelser får mulighed for at videreføre disse aftaler, og andre aktiviteter, idet de udvides til også at omfatte varme.
- 2) Hjemmesiden www.hvidevarer.dk, andre produktoversigter der viser priser for de mest energieffektive produkter, og de mange indkøbsvejledninger
- 3) Frivillige aftaler med brancher og leverandører

Konkrete mål og succeskriterier ?

Rammerne for enhedens aktiviteter udstikkes i de årlige handlingsplaner, som kommenteres af det uafhængige energispareråd og godkendes af ministeren. Dermed sikres en god politisk forankring af aktiviteterne såvel politisk som blandt afgørende aktører. Også her er det dog på sin plads at understrege nødvendigheden af integritet, hvis enheden skal få succes. Der bør også være mulighed for at præsentere flere årlige planer, idet det er vores erfaring, at det er det lange, seje træk, som skaber succes'erne, og det er vigtigt at aktiviteter løber over flere år, og at der er budgetmæssig sikkerhed omkring dem.

Energiforum Danmark savner således en beskrivelse af de langsigtede mål og succeskriterier. Hvor stor en del af Danmarks samlede målsætning skal enheden have ansvar for? Skal enheden have andre mål end sparede kWh?

Dette skal selvfølgelig ikke fremgå af selve loven, men Energiforum Danmark foreslår at det tilføjes loven, at bestyrelsen for enheden, som det første etablerer de langsigtede mål i dialog med energisparerådet og andre vigtige aktører på området.

Endelig er det vigtigt for de foreslåede løbende evalueringer, at man på forhånd kender succeskriterierne, både på den lange og den korte bane.

Energiforum Danmark har bemærket at energibesparelser og CO₂-reduktion i transportsektoren er undtaget som indsatsområde. Det kan der være mange grunde til, men det er vigtigt at pointere at transportsektoren, når det gælder reduktion af energiforbrug og CO₂-udslip, er meget forsømt, og at en indsats, i stil med den lovforslaget omtaler, er nødvendig for få hul på opgaven.

Enhedens rolle – En stærk, proaktiv og handlekraftig aktør

I bemærkningerne til lovforslaget (pkt. 1) påpeges vigtigheden af at skelne mellem *konkret realisering* af energibesparelser og mere *generelle og understøttende aktiviteter* såsom kampagner og markedspåvirkning. Samtidig lægges der op til, at enheden for energibesparelser primært bliver den aktør der forestår det understøttende arbejde. Derudover beskrives enhedens rolle primært som koordinerende. Der bruges ikke mange ord på enhedens vigtige rolle som proaktiv aktør.

På den baggrund er det vigtigt for Energiforum Danmark at understrege to ting:

For det første, selv om en enhed for energibesparelser skal koordinere sine aktiviteter med de andre aktører, må det overordnede ansvar for koordinering være Ministerens og energisparerådets.

For det andet, der er behov for, at en enhed for Energibesparelser gør mere og andet end at understøtte Energiselskabernes indsats.

Dette er ikke en kritik af energiselskabernes indsats, de løser deres del af opgaven på fornem vis. Men man må ikke glemme, at Energiselskaberne er kommercielle aktører og deres indsats er underlagt kommercielle prioriteringer, som, f.eks. af kommercielle/kundemæssige årsager, kan være helt anderledes end de samfundsmæssige. Uden en stærk, selvstændigt og udfarende enhed for energibesparelser, der udfordrer og supplerer energiselskabernes indsats, risikerer vi derfor, at samfundet fraskriver sig muligheden for at prioritere særligt interessante sektorer eller teknologier, som ikke passer ind i energiselskabernes tilgang til indsatsen (mindst mulig omkostning pr. sparet kWh), men som er nødvendige og profitable set i det lange perspektiv (2050).

Det kunne være energibesparelsetiltag der privatøkonomisk ikke er rentable, men som er samfundsmæssigt nødvendige for at nå vores klimaforpligtigelser. F.eks. er det ikke rentabelt for lejerne i den almene sektor at efterisolere i forbindelse med renoveringer, men samfundsøkonomisk er det dumt ikke at gøre det. Særligt når vi ved, at der går 40-50 år før bygningen igen renoveres. Ligeledes er der i industrien en række energibe-

sparende tiltag, som ikke er interessante for den enkelte virksomhed, men i høj grad er det for samfundet, fordi de hører til blandt de økonomisk mest rentable. Danmark kan ikke nå sine energispare- og klimaforpligtigelser uden at høste det store potentiale, der ligger i grå-zonen mellem privatøkonomisk og samfundsøkonomisk rentabilitet. Det er derfor vores anbefaling, at en af enhedens første opgaver bliver at identificere sådanne grå-zone-potentialer og gøre dem til et vigtigt indsatsområde.

Det kunne også være områder af forsknings- og udviklingsmæssig interesse, der ville give dansk eksport et vigtigt forspring.

Derudover må det være enhedens opgave at aktivere og inddrage de aktører, som kun sjældent berøres af energiselskabernes indsats, sådan som f.eks. Elsparafonden har gjort det med A-pumpe-kampagnen og andre kampagner, hvor man har etableret et samarbejde med både producenter og distributører af energiforbrugende produkter. Energiforum Danmark er ikke i tvivl om, at en uafhængig energispareenhed lettere end andre aktører kan skabe dialog og etablere et troværdigt samarbejde.

Økonomi

Enheden for energibesparelser finansieres, jf. bemærkninger til lovforslaget pkt. 3, af en bevilling svarende til det nuværende Elsparebidrag på 0,6 øre pr. kWh af elforbruget i husholdninger og den offentlige sektor, dvs. ca. 90 mio. kr. pr. år. Selvom elsparebidraget forventes omlagt til et energisparebidrag pålagt slutforbruget af energi til alle formål, forventes det at provenuet øremærket enheden for energibesparelser forbliver det samme.

Energiforum Danmark mener ikke at det hænger sammen at udvide indsatsområdet og forventningerne så kraftigt og så ikke bevillige flere penge til indsatsen. Det virker kortsigtet og urealistisk og som en nedprioritering af området.

Det virker også selvmodsigende, set i lyset af ministerens egen analyse af situationen i den energipolitiske redegørelse. Her konstaterer ministeren at vi med nuværende indsatsniveau kun når halvvejs i forhold til vores mål om 4% energibesparelser i 2020.

Hvis Danmark som vært for klimatopmødet skal fremstå som et fyrtårn på energispareområdet, bør vi også kunne fremvise resultater og planer der virker fremsynede og realistiske, den manglende prioritering af flere midler peger i en anden retning.

Oprettelsen af et Energispareråd

I lovforslaget opereres der med oprettelsen af et Energispareråd, der skal styrke koordineringen og sikre at relevante aktører inddrages i udviklingen af indsatsen. Energiforum Danmark byder ideen velkommen og står gerne til rådighed, når der skal udpeges medlemmer til rådet.

Detail-kommentarer

I § 4 og 8 rettes Miljø- og Energiministeren til Klima- og Energiministeren, men i § 6 stk. 1 rettes der ikke. Rettelserne bør ske konsekvent.

Vi gør opmærksom på at i §7 stk. 1, nævnes udvikling og formidling af standardiserede pakked løsninger som et af centerets virkefelter. På bygningsområdet har det nyligt oprettede videncenter for energibesparelser i bygninger en næsten enslydende opgave.

Flere steder f.eks. i § 4 stk. 1 og 2, og § 6 stk. 1, ændres "planlægning" til "koordinering"... Det er ikke helt klart for Energiforum Danmark, hvori den indholdsmæssige ændring heri ligger, men vi finder det vigtigt, at der ikke er tale om nogen form for ansvarsforfladigelse.

Energiforum Danmark uddyber gerne ovenstående kommentarer

Med venlig hilsen

Dorte Nørregaard Larsen
Energiforum Danmark

Energiforum Danmark er det nye navn for Foreningen For Energi & Miljø – læs mere om navneskiftet på www.energiforumdanmark.dk